

Índex

 	Pròleg	3
 	Presentació	4
 	Introducció	6
 	Objectius generals	8
 	Programa	
	I Trobada de regidors d'esports de Mallorca	10
	Gestió esportiva en el tercer sector	18
	XXVIII Jornades de l'Esport Base	
	Ajudes ergogèniques a l'esport «De la legalitat a la prohibició»	29
	Estudi d'hàbits esportius de la població escolar de Mallorca	41
	I Jornada sobre turisme actiu	52
 	Assistents a les jornades de l'OEM	58
 	Empreses i entitats col·laboradores	60

Consell de Mallorca
Departament de Cultura, Patrimoni i Esports
Direcció Insular d'Esports

Camí Ca l'Ardiaca, 5 / 07010 Palma de Mallorca
Telèfon: 971 173528
Fax: 971 173747
www.esportbasemallorca.net

Revisió: Miquela Mª Colom Cañellas
Dipòsit Legal PM 203-2015
Disseny, edició i impressió amadip.esment

En la redacció d'aquesta memòria hi ha participat A3P Sports, SL.

La confecció de les jornades formatives de l'Observatori Esportiu de Mallorca de la Direcció insular d'Esports ha estat realitzada per part de: Miquel Roca Jaume (Cap del Servei d'Esport base), Rosa Maria Guillen Ripoll (Cap de Secció d'Esport federat), Nicolás Vidal Miró (tècnic d'esports), Jesús Macarro López, Núria Borràs Aguiló, Maria Antònia Nicolau Galmés i Biel Gili Nadal (tècnics esportius comarcals), Raúl Llopart Reimann (Cap de secció de foment de l'esport).

Palma, març de 2017

Des del Departament de Cultura, Patrimoni i Esports no només optam decididament per fomentar l'esport base i acostar l'esport a tothom, sinó també perquè aquesta pràctica esportiva es faci amb les màximes garanties. Això implica incidir, especialment, en la formació de les persones que guien les activitats i d'aquelles que gestionen els espais on es duen a terme. És en aquest punt on juguen un paper fonamental els Plans de Formació i Assessorament que el Consell de Mallorca impulsa a través de la Direcció Insular d'Esports.

Francesc Miralles Mascaró

Vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports

PRESENTACIÓ

L'esport és un dels sectors de la nostra societat que més ha evolucionat en els darrers anys, sobretot gràcies a la bona acceptació que ha tingut de gran part de la ciutadania. Ningú no discuteix els valors que l'esport pot aportar a la infància i a la joventut de qualsevol societat que el practica d'una forma adequada, així com tampoc els beneficis, de tot tipus, que pot reportar a la població adulta.

Aquest fet, ja acceptat, ha tingut un gran recorregut en la història recent del nostre país. Des de les campanyes publicitàries promogudes per l'Estat espanyol als anys seixanta, amb lemes i missatges com: «Contamos contigo» o «Deporte para todos»... fins al concepte d'esport i els valors que té avui, hi ha hagut, segons el criteri d'alguns estudiosos en la matèria, tres etapes o revolucions.

Introducció

La present memòria pretén ser un recull de les accions formatives que s'impulsaren des del la conselleria de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, concretament des de la Direcció Insular d'Esports. Durant el 2016, les jornades formatives sobre l'esport base que conformaren l'OEM foren:

- **I Trobada de regidors d'Esports de Mallorca**
- **Gestió esportiva en el tercer sector**
- **XXVIII Jornades de l'Esport Base. Ajudes ergogèniques a l'esport. "De la legalitat a la prohibició"**
- **Estudi d'hàbits esportius de la població escolar de Mallorca**
- **I Jornada sobre Turisme Actiu**

L'OEM a través de les diferents accions formatives, volia ser una eina més a disposició de tots els col·lectius relacionats amb el món de l'activitat física i l'esport. Representants de clubs esportius, tècnics d'ajuntaments, regidors, entrenadors, membres de federacions, monitors d'esport base o empreses de serveis esportius es pogueren aprofitar de 5 accions formatives de temàtica diversa però amb un rerefons comú, donar a conèixer i millorar la realitat esportiva de Mallorca.

Avui en dia ja ningú posa en dubte les bondats de l'activitat física i l'esport, però cal posar una mica d'ordre a tota la informació relacionada amb aquest món, i per altra banda, conèixer la oferta i possibilitats que hi ha, pública i privada, en una illa com Mallorca. Aquestes dues qüestions cabdals és precisament el que persegueixen les accions formatives del Observatori Esportiu de Mallorca de l'esport base de 2016.

A dins l'estructura esportiva hi ha molts de subjectes, des de responsables d'administracions públiques, a monitors d'empreses privades, passant pels entrenadors i sense oblidar les federacions. Tots tenen més o menys protagonisme en funció de l'activitat desenvolupada, així i tot, s'ha de treballar perquè la majoria de col·lectius coneguïn més i millor l'àmbit de l'activitat física i l'esport amb l'objectiu de poder decidir o actuar amb més garanties.

Conèixer l'oferta pública i privada esportiva que hi ha a Mallorca, descobrir què hi ha darrera el dopatge esportiu i què s'ha de fer per no caure-hi, compartir inquietuds a nivell esportiu que puguin tenir les administracions públiques o esbrinar quins són els hàbits esportius de la població escolar de Mallorca són alguns dels objectius que perseguiren les jornades i que pogueren beneficiar els professionals de l'àmbit esportiu de l'illa, independentment d'on estiguin actuant.

Les accions formatives estaven orientades per tal d'afavorir el debat entre els assistents. Això permeté confrontar diferents realitats esportives, com la que afecta als clubs, que és diferent al de les administracions o empreses privades. Cadascú té les seves responsabilitats i competències, i des del seu àmbit ha de decidir en benefici de l'esport.

En definitiva, aquestes jornades varen satisfer el motiu pel qual foren dutes a terme. D'aquí el seu èxit. El nombre elevat de persones inscrites i l'alt nivell de participació en totes les jornades així ho varen confirmar.

Objectius generals

Com ja s'ha insinuat a la introducció, l'objectiu principal d'aquest pla d'assessorament era dotar a tots els col·lectius relacionats amb el món de l'activitat física i l'esport d'informació de qualitat que les hi permetés resoldre amb garanties qüestions de la seva incumbència. Representants de clubs esportius, tècnics d'ajuntaments, regidors, entrenadors, membres de federacions, monitors d'esport base o empreses de serveis esportius es pogueren aprofitar de 5 accions formatives dirigides a la millora de la seva activitat esportiva diària.

Més concretament, per aquest Pla de 2016 es plantejaren els següents objectius:

Objectiu general:

- Desenvolupar un "Pla d'Assessorament esportiu 2016" que fos d'interès i utilitat per a tothom que treballi i/o col·labori en l'esport, especialment en l'esport base de Mallorca.

Objectius específics:

- Donar a conèixer als regidors d'esports de Mallorca les oportunitats en matèria esportiva que s'ofereix des del Consell Insular de Mallorca tant a nivell d'activitats com de subvencions.
- Comparar diferents problemàtiques i realitats esportives entre els municipis de Mallorca per posar-les en comú i trobar vies de col·laboració.
- Conèixer la realitat de les entitats esportives que formen el tercer sector de Mallorca.
- Descobrir la diversitat estructural dels clubs i les associacions, així com les persones que hi treballen.

- Donar a conèixer l'oferta esportiva i social de totes aquestes entitats.
- Identificar les particularitats de la gestió esportiva en entitats públiques i privades.
- Conèixer la realitat de les ajudes ergogèniques.
- Diferenciar el dopatge de les ajudes ergogèniques.
- Conèixer els hàbits esportius de la població escolar de Mallorca per a futures intervencions públiques.
- Donar a conèixer les oportunitats de turisme actiu que ofereixen les empreses privades de Mallorca.

Aquests objectius generals i específics es veuen completats pels objectius concrets que es determinen per a cada una de les accions formatives que el componen.

Programa

I TROBADA DE REGIDORS D'ESPORTS DE MALLORCA

- **Data:** 2 de març de 2016
- **Lloc:** Sala polivalent de l'Antic Mercat de Muro

Programa

18.30 h Benvinguda

Francesc Miralles Mascaró,

vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports

Margalida Portells Sastre,

directora insular d'Esports

18.45 h Introducció i presentació de l'Observatori Esportiu de Mallorca (OEM)

Miquel Roca Jaume,

Cap de servei d'Esport base de la Direcció insular d'Esports

19.00 h Presentació dels programes de la Direcció insular d'Esports per fer en els diferents municipis de Mallorca

Ponents: **Biel Gili Nadal, Jesús Macarro López, Maria Antònia Nicolau Galmés i Núria Borràs Aguiló,**
tècnics d'Esports de la Direcció insular d'Esports

19.30 h Subvencions de la Direcció insular d'Esports

Ponents: **Rosa Maria Guillén,**
cap de secció de Foment de l'Esport de la Direcció insular d'Esports i
Biel Gili Nadal,
tècnic d'Esports de la Direcció insular d'Esports

19.50 h Propostes municipals

Ponent: **Biel Gili Nadal,**
tècnic d'Esports de la Direcció insular d'Esports

20.15 h Precs i preguntes**Desenvolupament:**

La I Trobada de Regidors d'Esports de Mallorca es va celebrar el 2 de març de 2016, a la sala polivalent de l'Antic Mercat de Muro. Hi assistiren regidors de l'àrea d'esports de diferents municipis de Mallorca, així com representants polítics i personal tècnic del Consell. La jornada pretenia donar a conèixer els programes, activitats i altres possibilitats que el Consell té a disposició dels ajuntaments. Així mateix, també volia ser una excusa per posar sobre la taula com millorar la gestió esportiva en benefici de la ciutadania.

S'inaugurà la trobada amb les paraules del vicepresident primer del Consell de Mallorca i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports, Francesc Miralles Mascaró, i de la directora insular d'Esports del Consell de Mallorca, Margalida Portells Sastre, els quals agraiïren l'assistència dels presents i desitgen que la trobada pugui ser el principi de moltes més en benefici de l'esport mallorquí.

Per començar, el cap de Servei d'Esport Base, Miquel Roca, és l'encarregat d'entrar en matèria amb la presentació de l'Observatori Esportiu de Mallorca (OEM).

S'explica que l'Observatori Esportiu de Mallorca és un instrument dirigit a totes les persones, organitzacions i estaments en general que intervenen en l'àmbit de l'esport a Mallorca, per oferir-los la informació necessària per poder prendre decisions sobre els àmbits de competència. Els tipus de programes que des de l'OEM es desenvolupen són:

- Programes d'assessorament a regidories d'esports, federacions i clubs esportius.
- Programes d'assessorament puntual i d'intercanvi de coneixements per centres escolars, federacions i regidories d'esports.
- Programes d'estudis i de treballs tècnics, de desenvolupament de normatives i de publicacions.

Es fa incís especial en com els regidors poden aprofitar aquesta eina en benefici de la gestió diària.

A continuació, es presenta el pla d'assessorament 2016, on els regidors poden veure les jornades formatives que es desenvoluparan des de la Direcció Insular d'Esports. Amb alguna data encara pendent de confirmar, aquestes serien les jornades formatives per al 2016:

- **2 març:** Trobada de regidors
- **14 d'abril:** Gestió bàsica de clubs esportius
- **6 i 7 de maig:** Jornades de Medicina de l'Esport
- **19 de maig:** Presentació de les valoracions d'hàbits esportius dels infants de Mallorca
- **26 de maig:** Regulació laboral de l'esport
- **Octubre:** Empreses de serveis esportius / regidors esportius
- **Octubre:** Valors de l'esport
- **Novembre:** Curs de gestió esportiva. Instal·lacions

Per acabar la intervenció, Roca fa balanç del Pla d'Assessorament 2015.

Tot seguit passen a presentar-se els programes de què disposa la Direcció Insular d'Esports, perquè se'n puguin aprofitar els municipis de l'illa. Agafa la paraula Biel Gili Nadal, tècnic d'Esports del Consell de Mallorca, presentant els «jocs esportius escolars», un programa esportiu dirigit als infants en horari extraescolar al marge de l'esport federat. Se'n poden beneficiar clubs, associacions, ajuntaments, escoles esportives o centres educatius. És un programa ja consolidat dins el panorama esportiu mallorquí i de cada vegada té més acceptació.

A continuació, Jesús Macarro, tècnic d'Esports del Consell de Mallorca, presenta les Jornades de Promoció Esportiva Municipal, que el Consell ofereix a les administracions locals, per tractar temes com: primers auxilis, ús del DESA, dietes saludables o valors en el món de l'esport.

Després de les jornades és presenta el programa «Esport per a tothom». Maria Antònia Nicolau és l'encarregada de dur-lo a terme i fa referència a l'àmbit familiar d'aquest programa i a la capacitat inclusiva de l'esport. Els ajuntaments també disposen d'aquesta eina que el Consell els ofereix.

Per acabar amb la presentació de programes, Núria Borràs, tècnic d'Esports del Consell de Mallorca, presenta una possibilitat de programes mixts entre els «jocs esportius per a tothom» i «Esport per a tothom», que són les «Fires actives» i «Fires i fona».

L'apartat següent es destinà a mostrar les subvencions que la Direcció Insular d'Esports posa al servei de les diferents entitats de Mallorca.

En primer lloc, Rosa M. Guillen mostra les possibilitats que tenen els clubs esportius d'acollir-se a les subvencions publicades pel Consell a través d'opcions diferents: esportistes federats, nombre de llicències, etc.

A continuació, Biel Gili presenta com es pot aprofitar la participació als «jocs esportius escolars» a través de les subvencions. Segons les jornades participades i els infants inscrits en aquest tipus d'activitats, les entitats poden optar a una subvenció de més o menys euros.

Una altra opció, molt interessant per als ajuntaments, són les convocatòries de subvencions en espècies, siguin trofeus o ambulàncies. Raul Llopart presenta aquesta possibilitat als regidors presents.

Un altre punt que es presenta en aquest apartat són els criteris de repartiment de subvencions a les diferents federacions i la incidència sobre els clubs esportius. Rosa M. Guillen és l'encarregada de presentar-lo i mostra els criteris que se segueixen: foment de l'esport, valors de l'esport, gestió del projecte, rendiment esportiu i aprofitament d'accions de la Direcció Insular d'Esports.

El darrer punt d'aquest apartat és presentat per Miquel Roca, el qual fa referència al projecte de subvencions de cara a 2017.

En el darrer punt de l'ordre del dia de la trobada es parla sobre l'adquisició, l'ús i la formació específica amb els desfibril·ladors (DESA) i la relació de la quantitat econòmica (total i per entitat o persona física) en matèria de subvencions que reparteixen els diferents municipis a les entitats.

L'encarregat de presentar aquests dos apartats és Biel Gili. El tècnic remarca la importància de l'ús del desfibril·lador en un espai cardioprotegit, que és el que es pretén fomentar. Les administracions han de vetllar per aconseguir el màxim nombre d'espais cardioprotegits i, per això, necessiten:

- Desfibril·lador
- Instal·lació de l'equip i senyalització
- Formació en RCP i cadena de supervivència
- Manteniment del DESA
- Renovació
- Certificació

L'objectiu és acostar-se a la «tranquil·litat total». Gili comenta als regidors els programes DESA que hi ha amb les diferents condicions que inclouen:

- **DESA bàsic:** 80€/mes (desfibril·lador, manteniment, revisions i control, cabina simple, cartells informatius, formació de 8 persones i reciclatge formatiu).
- **DESA avançat:** 110€/mes (desfibril·lador, manteniment, revisions i control, cabina exterior, cartells informatius, alarma/telèfon, formació de 10 persones i reciclatge formatiu).

- DESA Pro/Exterior: 150€/mes (desfibril·lador, manteniment, revisions i control, cabina exterior, cartells informatius, càmera de seguretat, formació de 20 persones i reciclatge formatiu).

El període s'estén a 5 anys, amb aquest rènting mensual que inclou una assegurança de responsabilitat civil, robatori i vandalisme.

A continuació, es presenten les subvencions municipals en matèria esportiva.

Les quantitats atorgades pels municipis mallorquins a entitats, persones físiques o altres sumen:

- **Entitats:** 1.297.794 €
- **Persones físiques:** 87.514 €
- **Altres:** 69.333 €

Gili mostra que el rànquing dels tres municipis que més aporten en aquest sentit són: Calvià (225.000 €), Inca (187.034 €) i Palma (92.240 €).

Pel que fa a persones físiques, 8 municipis tenen subvencions de lliure concurrència, el que suma una quantitat de 57.918 € i 3 nominatives, amb 19.596 €. Pel que fa a entitats, 20 municipis les tenen de lliure concurrència (848.348 €) i 19 de nominatives (449.446 €).

Una vegada mostrades aquestes dades, Gili mostra la inversió per habitant a Mallorca en matèria esportiva. El sumatori total de subvencions és d'1.454.641€, el que fa una mitjana d'1,69 €/habitant.

Així mateix, i ja per anar concloent la trobada i passar al debat amb els regidors assistents, el tècnic comenta una sèrie de reflexions que s'han de tenir en compte:

- La dificultat per obtenir informació i poder detallar al centim tota la inversió en matèria de subvencions.

A Mallorca, un total de 40 municipis disposen de convocatòria de subvencions, un 75,47 % del total. Per contra, 13 municipis no, el que representa un 24,52 %.

- Hi ha municipis amb convocatòria de subvencions compartida: Valldemossa, Santa Eugènia, Maria de la Salut, Petra i Andratx.
- En comparació amb l'any 2011, es passa de 34 a 40 municipis que tenen convocatòria de subvenció.
- Hi ha un augment del nombre de municipis i de la quantia econòmica amb convocatòries de lliure concurrència.

En aquesta primera jornada, dirigida als regidors de l'illa, hi participaren 27 regidors, 7 membres de l'àrea d'Esports del Consell de Mallorca, la directora insular d'esports, Margalida Portells, i el vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, Francesc Miralles.

El regidor d'Esports de l'Ajuntament d'Ariany encetà el torn de precís i preguntes i proposà que seria molt interessant crear una central de compres de material esportiu entre diferents municipis, amb l'objectiu d'abaratir costos. El regidor de Sineu també dóna suport a aquesta proposta i deixa constància de la necessitat de canviar el marcador electrònic.

Acte seguit, el regidor d'Esports de Bunyola explica les intencions de crear un òrgan consultiu municipal, específic d'esports, per fomentar la participació ciutadana i debatre sobre temes de subvencions municipals, entre altres. La regidora d'Esports de Sant Llorenç exposa les gestions fetes, que han culminat amb la creació del Consell Esportiu del seu municipi.

La directora insular d'Esports aprofita el debat per exposar la intenció de la Direcció Insular d'Esports de treure un convocatòria de subvencions, adreçada específicament als ajuntaments i amb l'objecte de fer actuacions de millora sobre les instal·lacions esportives municipals. Proposa fer un document esborrany de referència, enviar-lo a tots els municipis, i així rebre la retroacció amb les necessitats reals o altres aportacions interessants que puguin ser d'utilitat per a tots. El regidor d'Esports d'Algaida fa referència a una necessitat específica de substituir paviments de gespa, ja que molts queden obsolets i impracticables. El regidor d'Esports d'Inca exposa que aquesta convocatòria hauria d'incloure també patronats municipals o instituts municipals, òrgans independents, però que en realitat són del propi municipi.

Lligat amb el tema de subvencions, el cap de serveis d'Esports Base del Consell demana si els ajuntaments tenen la informació clara sobre les subvencions

del govern. Agafa el relleu la cap de secció d'Esport Federat del Consell, que explica les peculiaritats principals de les subvencions nominatives que donà la DIE a les delegacions federatives de Mallorca. Acte seguit, els municipis d'Alcúdia, Maria de la Salut, Llubí, Calvià i Muro exposen les singularitats principals de les seves subvencions, cal destacar que en algun d'aquests municipis es valora de manera important la implicació de l'entitat en activitats i esdeveniments esportius que l'Ajuntament organitza. Es proposa, com a conclusió, anar incorporant criteris de valoració positiva, com el foment de l'esport femení o l'esport inclusiu.

El darrer torn de paraula és per al regidor d'Esports de l'Ajuntament d'Alcúdia, preocupat per l'obligatorietat de disposar d'un desfibril·lador a les instal·lacions esportives, i demana que insta a demanar un informe jurídic.

Acabades totes les intervencions, la directora insular d'Esports acomiada els assistents i els agraeix l'assistència i les aportacions fetes.

GESTIÓ ESPORTIVA EN EL TERCER SECTOR

- ▶ **Data:** 14 d'abril de 2016
- ▶ **Lloc:** Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)

Programa

17.20 h Acreditacions

17.30 h Inauguració de la jornada

Francesc Miralles Mascaró,

vicepresident primer i conseller executiu del Departament de Cultura, Patrimoni i Esports

Carles Gonyalons Servera,

director general d'Esports i Joventut de la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura del Govern de les Illes Balears

17.40 h Ponència: "Els clubs a l'esport escolar a Mallorca"

Ponents: **Aleix Calveras Maristany i Pedro Rivas Yarza,**

professors del Departament d'Economia de l'Empresa de la UIB

18.00 h Ponència: "RD – 1006, al rescat del tercer sector"

Ponent: **Damià Parpal Ramis,**

responsable de l'Àrea de formació de l'Esport balear

18.50 h Ponència: “El tercer sector: dimensió social de l'associacionisme esportiu”

Ponent: **Juan Ignacio Maynar Mariño**,
professor titular de la Universitat d'Extremadura

19.15 h Ponència: “Situació actual i reptes estratègics en la gestió de l'esport”

Ponent: **Luís V. Solar Cubillas**,
professor associat de l'UPV/EHV

19.40 h Col·loqui i conclusions “Reptes de futur”**19.55 h Cloenda de la jornada****Desenvolupament:**

El tercer sector l'entendem com a concepte que defineix les entitats no governamentals i no lucratives, per tant, bàsicament els clubs esportius i les associacions sense ànim de lucre. Aquesta Jornada va tractar temes com:

- Les bases de la constitució i les referències de les entitats que formen el tercer sector
- La diversitat estructural dels clubs i de les associacions
- Les persones que hi treballen
- L'oferta esportiva i social d'aquestes entitats
- El tractament que fan de la perspectiva de gènere o de la inclusió de l'esport
- Les relacions amb l'entorn i amb les altres institucions
- L'anàlisi econòmica dels clubs participants
- El present i el futur de la gestió esportiva

El vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, Francesc Miralles Mascaró, i el director general d'Esports

i Joventut de la Conselleria de Participació, Transparència i Cultura del Govern de les Illes Balears, Carles Gonyalons Servera, són els encarregats d'inaugurar la Jornada de Gestió Esportiva en el Tercer Sector. D'una banda, agraeixen la participació dels ponents i del públic assistent i, de l'altra, remarquen la importància de la regulació del tercer sector i la gran transcendència en la gestió esportiva.

Aleix Calveras Maristany i Pedro Rivas Yarza, professors del Departament d'Economia de l'Empresa de la Universitat de les Illes Balears, són els ponents que han fet l'estudi de la incidència dels clubs en l'esport escolar de Mallorca.

Els objectius principals de l'estudi són:

- Conèixer la realitat dels clubs esportius a l'esport escolar a Mallorca.
- Fer una descripció, una radiografia de la situació actual dels clubs.
- Feu una anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats)

Per fer l'estudi s'han tingut en compte dues fonts d'informació principals:

- Dades del Consell de Mallorca (636 clubs, 36 esports...)
- Enquesta en línia enviada als clubs que té registrats el Consell

De la radiografia que es fa als clubs esportius podem extreure el següent:

- El futbol, en diferència, és l'esport més practicat entre els nins (10.017) i també és l'esport en què hi ha censats més clubs. Pel que fa a l'esport femení, el bàsquet (1.766) és l'esport més practicat i també el que més nombre de clubs té. Ens crida l'atenció la diferència de nins i nines que practiquen esports. Un total de 19.227 nins practiquen qualche esport, i només 7.874 nines en practiquen. Aquí tenim una primera dada que ens ha de fer reflexionar.
- Trobem oferta esportiva a quasi tots els municipis de Mallorca, si bé destaquem que en els municipis més grans l'oferta és molt més variada que en els petits. Si parlam de dades, trobem que en municipis com Palma, Calvià, Marratxí es poden practicar vint esports o més i que, en canvi, en municipis com Valldemossa, Puigpunyent o Sencelles només se'n poden practicar dos.

- En els darrers anys l'evolució del nombre de socis en edat escolar en els clubs s'ha incrementat, per tant, podem afirmar que la «salut» dels clubs és bona.
- Un 50 % dels clubs tenen una oferta complementària a l'esportiva, aquí és on podem veure la importància social que tenen els clubs dins el barri, el poble, la comunitat de veïns...
- Pel que fa als equipaments, cal destacar que la gran majoria són de titularitat pública i que els clubs tenen un acord de cessió per poder-los utilitzar. Un 54 % compten amb una cessió formalitzada per escrit; per contra, un 46 % només la tenen de paraula.
- L'aportació del voluntariat és una característica que la majoria de clubs esportius comparteixen. Segons l'estudi, un 36 % del personal tècnic és voluntari sense remuneració, un 38 % és voluntari amb dietes i només un 27 % del personal tècnic té un treball remunerat.

Una vegada tenim la radiografia dels clubs esportius de Mallorca, passem a comentar l'anàlisi DAFO per veure com es pot optimitzar la gestió d'aquests.

Dels factors interns destaquem com a fortaleeses el voluntariat, l'oferta esportiva i no esportiva, la relació amb les institucions de l'entorn i la transmissió de valors. Pel que fa a les debilitats, trobem poca capacitat econòmica, poca professionalització en la gestió i desequilibris en la pràctica esportiva segons el gènere.

Dels factors externs destaquem com a oportunitats: la recuperació econòmica, la demanda creixent (salut, benestar, lleure...) i la incorporació creixent de la dona en el món de l'esport. Pel que fa a les debilitats, volem destacar: la incertesa que provoquen els canvis normatius, l'oferta variada d'activitats extraescolars i l'oferta privada creixent.

Resumint, les conclusions principals que en podem treure són:

- La importància dels clubs en l'esport escolar a Mallorca
- El voluntariat és clau, la principal fortaleesa
- L'economia dels clubs, la principal debilitat
- La recuperació econòmica, la principal oportunitat

- Els canvis legals i normatius, la principal amenaça

Damià Parpal Ramis, llicenciat en educació física, amb un màster en direcció d'entitats esportives i responsable de l'Àrea de Formació per a l'Esport Balear, és l'encarregat de fer la ponència.

Un dels problemes històrics en els clubs i en les entitats sense ànim de lucre és la relació laboral entre l'entitat i els treballadors. La majoria d'aquests no tenen cap vincle contractual amb els clubs. En aquesta ponència es donen a conèixer vies diferents per solucionar el problema i la línia d'actuació de la Fundació per a l'Esport Balear en un cas concret.

Podem emmarcar els orígens del problema en antecedents històrics, en característiques del treball desenvolupat, en el potencial econòmic dels clubs i en la manca de control i d'inspeccions de l'Administració competent.

Les conseqüències d'aquest problema són l'incompliment de la legislació laboral i de la seguretat social, la privació al treballador de drets laborals i de protecció social i la intranquil·litat relativa de directius, gestors esportius, treballadors...

El punt d'inflexió el trobam en el pla de lluita contra l'ocupació irregular en les entitats esportives (2012), la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors. A partir d'aquests fets es comencen a fer inspeccions de control als clubs i a les entitats sense ànim de lucre, fet que provoca incertesa en aquestes institucions.

Les propostes d'actuació que ens proposa Damià Parpal Ramis són:

- Lluitar per un règim especial.
- Regularitzar la situació del personal mitjançant contractacions basades en l'RD 1006/1985, de 26 de juny, pel qual es regula la relació laboral especial dels esportistes professionals.

La Fundació per l'Esport Balear està fent les passes pertinents per poder contractar, segons el que s'estableix en l'RD-1006, el personal tècnic específic per dur a terme els programes de tecnificació. Les característiques del contracte segons l'RD-1006 són:

- Formalització per escrit (objecte, retribució, durada...)

- Definició de la jornada, descansos, permisos...
- Durada: la relació laboral especial dels esportistes professionals és sempre d'una durada determinada.

Aquest mètode de contractació és el que segueix el CAR de Sant Cugat i la resposta de la Conselleria és positiva, falta el vistiplau de la funció pública per posar en marxa el procediment.

Com a principal conclusió de la ponència hem d'extreure que la relació laboral entre els clubs i el personal tècnic, esportiu, de manteniment... s'ha de regularitzar i mentre no hi hagi un règim especial s'han de cercar fórmules dins la normativa vigent i una de les possibles és l'aplicació de l'RD-1006.

El ponent és Juan Ignacio Maynar Mariño, doctor en ciències, llicenciat en química per la Universitat d'Extremadura, professor titular d'universitat, exdirector general d'Esports de la Junta d'Extremadura i president de l'AGEDEX (Associació de Gestors Esportius d'Extremadura).

Basa la introducció a la ponència en la importància de l'associacionisme en la dinamització de l'esport dins la societat. Sense la presència de clubs i d'entitats és molt difícil dinamitzar la pràctica esportiva i, quasi impossible, la d'esports col·lectius. També destaca el paper de les associacions des del punt de vista social.

L'esport ha estat tradicionalment i històricament una activitat que fomenta, en gran mesura, l'associació dels participants i aficionats i crea un nexa d'unió entre ells. Aquest associacionisme esportiu està destinat a:

1. Generar un incentiu major dels associats a la pràctica esportiva.
2. Potenciar la participació de la societat en els processos que genera l'Administració pública, a l'hora de posar en marxa serveis i activitats.

La responsabilitat de l'Administració respecte al foment de la pràctica esportiva es pot resumir en els punts següents:

- Dotar d'infraestructures esportives.
- Promocionar actes, campanyes, programes esportius populars...

En l'associacionisme esportiu es pot perseguir com a objectiu fer esport, programar activitats, reivindicar equipaments i, en definitiva, dinamitzar la societat en aquest àmbit

- Donar suport, reconèixer i fomentar les iniciatives de les associacions, entitats... en l'àmbit esportiu i afavorir la participació de la ciutadania.

L'associacionisme esportiu consisteix a aconseguir el desenvolupament d'un teixit social viu i dinàmic, on l'Administració pública sigui capaç de donar resposta a la ciutadania tenint-ne en compte les necessitats i compartint-ne els projectes. Els pilars d'aquest associacionisme són: descentralització d'activitats i de serveis, proximitat amb les persones usuàries, equilibri en la distribució territorial de les activitats i serveis i cooperació amb els ens locals.

Les finalitats de l'associacionisme esportiu són:

- Fomentar la creació, el creixement i la consolidació d'un moviment associatiu fort i dinàmic.
- Construir una xarxa social constructiva i participativa, normalitzant les relacions entre les associacions i l'Administració.
- Descentralitzar progressivament activitats i serveis.
- Difondre la utilització activa del temps d'oci com a medi per al desenvolupament ple de la persona.
- Incentivar el treball solidari entre les associacions a favor de la societat.
- Promoure el treball quotidià, establint els programes necessaris per satisfer les necessitats de tots els implicats (associats i Administració).

Condicions i necessitats per arribar a l'objectiu plantejat:

1. Superació d'algunes debilitats en l'associacionisme esportiu: poca transparència, incompliment d'obligacions tributàries, massa basat en el voluntariat, gran dependència de subvencions.

2. La consideració social i política de l'esport més enllà de l'espectacle o dels resultats, fonamentat en la salut i en l'educació de les persones mitjançant l'esport.
3. La cooperació, des de la complicitat, amb l'Administració per prestar serveis esportius.
4. L'ordenament jurídic de l'associacionisme adequat a la diversitat organitzativa que requereixen les diferents manifestacions del fet esportiu.
5. La capacitat de generar recursos econòmics del sector empresarial.
6. La professionalització de les tasques de caràcter tècnic i de gestió.
7. La incorporació de les TIC en els processos de gestió.

Responsabilitat dels membres de la Junta Directiva davant les lleis noves que han entrat en vigor en els darrers anys:

- Responen civilment i administrativament dels actes i de les omissions fetes en l'exercici de les funcions i dels acords que han votat.
- Quan la responsabilitat no es pot imputar a cap membre de la Junta Directiva, responen tots solidàriament, a no ser que puguin acreditar que no han participat en l'aprovació. En aquest sentit és molt important la redacció de les actes de la Junta, ja que suposen una prova.
- Quan no incorren circumstàncies de dol, culpa o negligència, la responsabilitat és només de l'associació.

Luís V. Solar Cubillas, doctor en filosofia i ciències de l'educació, llicenciat en educació física, professor associat de l'UPV/EHV i president de la FAGDE (Federació d'Associacions de Gestors de l'Esport d'Espanya), és el ponent que ens fa una síntesi dels reptes actuals en l'esport.

La situació actual i el repte a aconseguir dels professionals que gestionen l'esport són els següents:

1. Situació: El nostre treball no afecta el 50 % de la població.

Repte: Generalitzar el servei.

2. Situació: Tenim dificultats econòmiques per generalitzar el servei.

Repte: Millorar l'autofinançament.

3. Situació: Tenim dificultats de promoció per generalitzar el servei.

Repte: Vendre esport en el difícil mercat de l'oci.

4. Situació: L'esport configura un camp economicolaboral de primera magnitud.

Repte: Cooperar amb el sector privat.

5. Situació: Les tendències majoritàries de consum esportiu poden amenaçar l'associacionisme clàssic.

Repte: Articular més eficaçment mesures de protecció per al tercer sector.

Neus Mateu Rosselló modera el debat, llicenciada en ciències de l'activitat física i l'esport per la Universitat de Lleida i presidenta de l'AGEPIB (Associació de Gestors Professionals de les Illes Balears). Al debat hi participen els diferents professionals que han exposat les ponències en la Jornada de Gestió Esportiva en el Tercer Sector.

Primera pregunta o qüestió a debat: «Cada vegada hi ha un nombre major de gent que practica esport, però la tendència és fer-ho pel seu compte i al carrer»

Luís V. Solar Cubillas comenta que aquesta tendència existeix i que hem d'aconseguir que aquestes persones, que són molt importants per al sistema esportiu, el practiquin dins estructures organitzades.

S'ha de fer entendre que l'oci costa diners i que la gent està disposta a pagar; per tant, l'esport com a oferta d'oci també costa diners i la gent s'ha d'acostumar a pagar per fer esport. Per tant, s'ha de donar valor a l'esport, amb professionals del sector que dignifiquin la pràctica esportiva.

Segona pregunta o qüestió a debat: «L'esport femení»

Damià Parpal Ramis, Aleix Calveras Maristany i Pedro Rivas Yarza donen l'opinió sobre el paper de la dona en l'esport. Coincideixen a afirmar que la dona encara té molt de recorregut dins el sistema esportiu, sobretot pel que fa a l'esport federat. Hem vist a la ponència d'Aleix i Pedro que el nombre de dones participants en esports federats és molt més baix que el nombre

d'homes, per tant, s'han de dur a terme polítiques per canviar aquesta tendència.

Els esports de contacte són un exemple clar dels prejudicis que té la societat actual cap a la dona i l'esport. Les mateixes famílies són les primeres que no veuen en bons ulls la pràctica d'esports de contacte i jerarquitzen esports masculins i esports femenins, quan no hauria de ser així. Hi ha altres esports que han superat aquesta barrera, com el handbol i un 40 % dels practicants són dones.

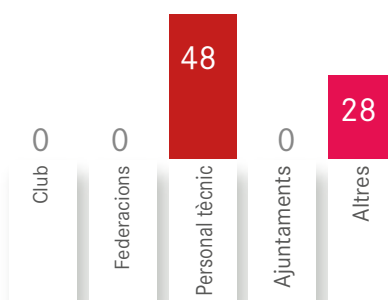
La solució passa per una conscienciació social major, el treball de valors des de la perspectiva del gènere i els programes que lidera l'Administració pública; l'escola també hi juga un paper primordial, tot el que està vinculat al tercer sector és bàsic per aconseguir la normalitat de la dona dins el sistema esportiu actual.

Tercer pregunta o qüestió a debatre: «El paper del voluntariat»

Com hem vist a les diferents ponències el paper del voluntariat és clau dins el tercer sector i, com també hem pogut veure moltes vegades, aquest voluntariat no està exercint les funcions amb els drets que la Llei del voluntariat empara.

La Llei 3/1998, de 18 de maig, de voluntariat de les Illes Balears és la norma que marca els drets i els deures dels voluntaris en les associacions es-

Clubs	0
Federacions	0
Personal tècnic	48
Ajuntaments	0
Altres	28
TOTAL	76

portives, culturals, d'oci... Entre els deures que cal destacar trobam que tota persona voluntària ha de rebre una formació específica per fer les tasques, se l'ha de tractar com un treballador més, ha d'estar assegurat, per si té qualche tipus d'accident... Per contra, un voluntari mai no pot rebre una compensació econòmica per dur a terme la tasca encomanada, sí que pot percebre dietes de desplaçament o per coses que li suposen una despesa extra, però mai no pot cobrar un sou. També han d'estar molt ben especificades les funcions, l'horari a desenvolupar... És necessari que molts de clubs revisin aquesta Llei, perquè els pot ajudar a estructurar i a gestionar millor i de forma més eficaç i eficient els recursos humans de què disposen.

XXVIII JORNADES DE L'ESPORT BASE**Ajudes ergogèniques a l'esport «De la legalitat a la prohibició»****► Data:** 6 i 7 de maig de 2016**► Lloc:** Centre cultural Sa Nostra**Programa**

Divendres 6 de maig

15.00 h Recollida de documentació i acreditacions**16.00 h** Obertura de les Jornades**16.20 h** AJUDES ERGOGÈNIQUES A L'ESPORT*“De La legalitat a La prohibició”***Dr. Bartomeu Marí i Solivellas****16.50 h** Dopatge accidental per ús de productes contaminats**Dr. Pedro Manonelles Marqueta****17.20 h** Ergogènia i Doping....Futur imperfecte**Prof. Julio Cesar Legido Arce****17.50 h** DESCANS**18.15 h** Com elegir adequadament les ajudes ergogèniques**Dr. Eduardo Ribot Rodríguez**

18.45h Característiques organolèptiques de les diferents presentacions de les ajudes ergogèniques
Sr. Oscar Saz Gimeno

19:15h Programa de rutes cardiosaludables: L'experiència a Menorca
Dr. Fernando Salom Portella

19.45h TAULA RODONA
Moderador: **Dr. Teo Cabanes**

Dissabte 7 de maig

09.00 h COMUNICACIONS
09.30 h Ajudes ergogèniques específiques per millorar el rendiment en la dona
Dra. Lidia Carpio Rebull

10.00 h Com passar un control antidopatge amb seguretat
Dr. Teo Cabanes Martín

10.30 h Mites entorn de l'activitat física i l'esport
Dr. Rafael Suau Estrany

11.00 h Ajudes ergogèniques: Realitat o mentida?
Dr. José Ignacio Ramírez Manent

11.30 h DESCANS

12.00 h Alimentació i hidratació adequada: La millor ajuda per a l'esport.
Dr. Antonio Escribano Zafra

13.00 h TAULA RODONA

Moderador: **Dr. José Ignacio Ramírez Manent**

13.30 h Lliurament de premis CONSELL DE MALLORCA a L'Esperit Esportiu 2016

14.00 h Cloenda

Desenvolupament:

Les XXVIII Jornades de l'Esport Base es dugueren a terme els dies 6 i 7 de maig, al Centre Cultural "Sa Nostra", a Palma. Enguany aquestes jornades serviren per aprofundir en el tema de les ajudes ergogèniques en l'esport.

Podem dir que les xerrades dividiren dos públics afectats per les ajudes ergogèniques, els esportistes aficionats i els d'alt rendiment sotmesos a controls antidopatge.

D'una banda, pel que fa als primers, comprovem que avui en dia l'esport està més que mai a l'ordre del dia, molta gent manté regularment una activitat física elevada per aconseguir els reptes personals proposats. De vegades, per aconseguir-ho recorren a substàncies que «suposadament» els ajuden en aquest camí dur.

Quines són les substàncies més adequades? En quina mesura? Què cerca l'esportista que les pren? Són realment necessàries? Preguntes molt transcendents que els diversos conferenciant ens ajuden a respondre.

D'una altra banda, referent al segon públic objecte de les conferències, trobem tot el tema del dopatge en l'esport de rendiment. Hem viscut casos mediàtics molt sonats en esports determinats. La necessitat de competir al màxim i amb les millors condicions fan recórrer l'esportista a ajudes ergogèniques i a caminar sempre pel fil estret entre el que està permès i el que està prohibit.

Al cap i a la fi, com ens mostren els conferenciant, la línia entre les substàncies permeses i el dopatge no és tan clara, sinó més aviat un tant borrosa i en canvi constant.

A les 16 h té lloc l'obertura de les jornades, a càrrec de José Ignacio Ramírez, responsable del Servei de Medicina de l'Esport del Consell; a nivell científic intervenen Bartomeu Marí, cap del Servei de Medicina de l'Esport del Consell, i la representant de "Sa Nostra", Paula Pujol, directora de xarxa de BMN.

Bartomeu Marí agraeix a "Sa Nostra" el detall de cedir les instal·lacions per poder dur a terme les jornades, així com l'assistència dels presents. D'una banda, fa referència a la temàtica de les jornades i avança que moltes vegades es fa molt difícil moure's en el llindar del que és legal i del que està prohibit en matèria d'ajudes ergogèniques. D'una altra banda, José Ignacio Ramírez també agraeix la presència dels assistents i desitja que els coneixements que

durant les jornades es transmetran siguin realment útils. Per acabar, Paula Pujol destaca la importància de les jornades i el plaer que és per a "Sa Nostra" cedir les instal·lacions.

Tota la jornada de divendres està moderada per Teo Cabanes Martín.

La primera ponència la du a terme Bartomeu Marí i Solivellas, cap del Servei de Medicina de l'Esport del Consell de Mallorca.

La xerrada serveix com a introducció a les jornades i el més destacat és la insistència que fa Marí sobre la dificultat de separar el que és dopatge del que no ho és.

El dopatge evoluciona constantment, ja que per als entrenadors i per als esportistes és molt temptador poder «ajudar-se» de substàncies que milloren el rendiment. Aquest concepte de «prendre per millorar» ha estat amb nosaltres des de la prehistòria, no és res nou, encara que sí que ho són les substàncies per dur-ho a terme.

Si fem cas de les definicions de dopatge i d'ajuda ergogènica, els límits que separen uns dels altres no queden gens clars. Al cap i a la fi, les dues modalitats són útils per millorar el rendiment esportiu.

D'una banda, el més sensat és tenir ben present la llista actualitzada d'organismes internacionals, com la WADA (*world anti-doping agency*), que presenta els productes, els mètodes i els medicaments que poden donar positiu en determinades quantitats. D'una altra banda, la Federació Espanyola de Medicina de l'Esport també publica un document d'ajudes ergogèniques nutricionals per a persones que fan exercici.

Fent un repàs històric de les substàncies estimulants en trobam exemples en la civilització grega i en la romana o en els aborígens australians que prenen nicotina. En la II Guerra Mundial està demostrat que els pilots britànics utilitzaven amfetamines.

El dopatge hormonal comença a la dècada dels 60. Precisament en aquest any mor un ciclista per sobredosi d'amfetamines (substància que redueix la sensació de fatiga). A partir d'aquí s'accentuen les investigacions.

El 1968 es produeix el primer control antidopatge.

El 1987 és quan apareix en escena l'EPO. Aquesta hormona produeix més glòbuls vermells, per tant, augmenta el transport d'oxigen i pot proporcionar un rendiment major. El problema és l'augment de l'hematòcrit (quantitat de glòbuls vermells a la sang). Això fa que la sang sigui més densa i que, per tant, sigui més difícil que el cor la transporti.

Actualment hi ha una mitjana de 8.000 controls en els Jocs Olímpics, controls en competicions, controls sorpresa. Hi ha d'haver una preocupació a nivell estatal per la salut de l'esportista, no sols el d'alt rendiment, sinó també l'aficionat, que també requereix d'ajudes ergogèniques.

Pedro Manonelles Marqueta, president de la Federació Espanyola de Medicina de l'Esport, duu a terme la segona ponència.

En aquesta s'exposen els casos que l'esportista es troba davant un cas de dopatge no intencionat. Aquests poden ser inadvertits o accidentals.

El ponent aclareix que s'ha d'anar en compte amb els suplementes dietètics, ja que manquen dels requisits de seguretat que s'exigeixen als medicaments i/o als productes farmacèutics.

Moltes vegades el dopatge involuntari succeeix perquè la substància conflictiva, com pot ser la metilhexanamina, es troba a les etiquetes amb noms múltiples.

Els casos més habituals de dopatge accidental són els següents:

- Suplementes nutricionals adulterats amb anabolitzants
- Productes alimentaris amb clenbuterol (carn contaminada)
- Productes naturals que contenen anabolitzants
- Suplementes nutricionals amb estimulants com l'efedrina o la sibutramina
- Productes animals tractats amb hormones; a Europa aquesta pràctica està prohibida, però als Estats Units no
- Suplementes anomenats «constructors de sang»
- Inhalació passiva de productes com cànnabis
- Contaminació intencionada pel rival

El primer és educar des de la informació dels productes i, finalment, no prendre productes ergogènics que no venguin d'una font segura

A nivell de conclusió i de reflexió, Manonelles aconsella no comprar medicaments per Internet, ja que no se sap realment què es compra.

La tercera ponència del primer dia fou feta pel professor Julio Cesar Legido Arce, exdirector de l'Escola d'Especialistes en Medicina de l'Esport de la Universitat Complutense de Madrid.

El professor comença la xerrada confirmant la línia borrosa existent entre el que és dopatge, ergogènia o, simplement, placebo. Les ajudes ergogèniques del moment són moltes i variades: ajudes mecàniques, psicològiques, tèxtils, etc.

El futur camina cap al dopatge genètic! És a dir, modificar les nostres particularitats físiques abans de néixer. Com s'han d'impedir aquest tipus de pràctiques? S'ha de recórrer al diagnòstic molecular (*microarray*).

A part del genètic, el dopatge mecànic, de materials nous, tecnològic, etc. està a l'ordre del dia i en evolució constant. Micromotors que passen desapercebut a les bicicletes, «resilina» sintètica a les sabates que permeten augmentar la capacitat de salt o banyadors controvertits que suposadament milloren el rendiment del nedador.

Eduardo Ribot Rodríguez, responsable mèdic de la Fundació per a l'Esport del Centre de Tecnificació de les Illes Balears, és l'encarregat d'aquesta ponència.

El ponent fa una anàlisi de quines mesures preventives va bé tenir en compte a l'hora de seleccionar les ajudes ergogèniques. Comenta també que no es controlen igual tots els esports, sinó que va en relació amb aquells on es mouen més quantitats de diners.

D'una banda, Ribot mostra que Apps per a mòbils com «NoDopApp» o el programa Informed-sport permeten a l'esportista accedir a una compra segura de complements.

D'una altra banda, també comenta i mostra amb exemples pràctics com funciona el procés pel qual passa l'esportista que se sotmet a un control antidopatge per sorpresa.

Óscar Saz Gimeno, llicenciat en farmàcia i nutricionista, fa aquesta presentació i analitza el que es pot trobar en el mercat a nivell d'ajuda ergogènica: en pols, càpsules, barretes energètiques, etc.

Així i tot, abans, reforça la idea que les ajudes ergogèniques no sols són aquelles pràctiques nutricionals que ajuden a augmentar el rendiment, sinó que també poden ser mètodes d'entrenament, dispositius mecànics, etc.

A nivell d'ajudes o complements nutricionals, podem trobar diferents vies per obtenir els carbohidrats, que són els més necessaris per mantenir un bon nivell d'activitat física. La hidratació és la més habitual a través de càpsules o begudes isotòniques. És important la seva ingesta cada 20 minuts.

A part dels hidrats, una altra ajuda ergogènica interessant és la cafeïna.

Tanmateix, un dels aspectes principals a tenir en compte referent a les ajudes ergogèniques és provar-les abans de la competició.

Fernando Salom Portella, metge especialista en medicina de l'educació física i l'esport i responsable del Servei de Medicina de l'Esport del Consell Insular de Menorca, fa aquesta ponència.

Salom fa referència als beneficis que té fer activitat física a nivell de salut. De fet, contextualitzant la ponència, esmenta que la promoció de la salut també és ergogènica.

De cada vegada la vida ens costa menys quilocalories. Més escales mecàniques, cotxes amb direcció assistida i un llarg etcètera d'avanços tecnològics que provoquen que ens haguem de moure menys per aconseguir les coses, fins al punt que el 60 % de les nostres activitats diàries són sedentàries.

La inactivitat, avui en dia, és la responsable del 60 % de les malalties cròniques i ja causa més morts que el tabac.

L'activitat física s'ha convertit en primordial per assolir el que pretén la carta d'Ottawa de 1986.

La segona part de la ponència va destinada a l'explicació de l'experiència pilot que Salom ha posat en marxa a Menorca. Es tracta d'un disseny de rutes saludables de dificultat diferent a tots el pobles de l'illa. Explica el que han tingut en compte a l'hora de dissenyar-les i el objectius que persegueixen.

Es tracta de rutes que passen per centres de salut, poliesportius, parcs, etc., per entorns on es fomenta una vida saludable.

Amb mitja hora de retard del previst en el programa de les jornades arranca una taula rodona amb els ponents del dia.

Bona part de la taula rodona va dirigida al programa de rutes saludables que Salom explica. Vol aclarir que en cap cas és ell qui fa el programa de preparació física dels pacients, que per a aquesta tasca disposa d'una llicenciada en ciències de l'activitat física i l'esport. Ell simplement recomana fer activitat física als pacients que considera oportú, però en cap cas s'encarrega del disseny del programa.

Es parlà sobre per què des de l'Administració no es posen més hores d'educació física en l'educació primària i secundària. Pedro Manonelles aclareix que no és competència de les administracions autonòmiques, que això depèn del Ministeri.

Referent al dopatge també sorgeixen qüestions. Teo Cabanes vol incidir en el fet que els temes d'antidopatge sempre van per darrere els esportistes que no actuen correctament, ja que sorgeixen formes noves, productes, etc. I els mecanismes per detectar-los sempre van en funció d'allò que ja ha sorgit. El fet que les substàncies siguin un negoci per a les farmacèutiques també juga en contra de les persones que lluiten contra del dopatge.

Dissabte, 7 de maig

De les 9 h a les 9.30 h es duu a terme l'arribada i l'accés a la sala de conferències del públic assistent.

A les 9.15 h Teo Cabanes Martín comunica que Lidia Carpio Rebull ha tingut un problema i que no podrà assistir a les jornades. Carpio havia de fer la xerrada sobre «Ajudes ergogèniques específiques per millorar el rendiment en la dona» i explica que l'ordre de les xerrades s'adaptarà a aquesta situació.

A continuació, Lluís Rodes parla sobre la cafeïna i el rendiment esportiu. Actualment aquesta substància no es considera dopatge i s'ha demostrat que dosis d'entre 3-9 mg són efectives com a millora del rendiment esportiu.

A les 9.30 h es duu a terme la xerrada que en principi s'havia de fer a les 11 h. José Ignacio Ramírez Manent parla sobre les ajudes ergogèniques i els efectes reals sobre l'organisme.

Primer defineix què s'entén per ajuda ergogènica i les característiques que la defineixen. Aclareix que darrere de moltes substàncies hi ha estudis «dubtosos», patrocinats per la mateixa marca que comercialitza el producte.

Les conclusions de Ramírez Manent reforcen el fet que la majoria d'ajudes ergogèniques no tenen estudis que fomentin els beneficis que produeixen. El més important és ensenyar l'esportista a hidratar-se, a menjar bé i a aplicar càrregues d'entrenament adequades.

També comenta que cal utilitzar només les ajudes de les quals es tenen garanties.

A les 10 h és el torn de Teo Cabanes, que parla de com s'ha de passar un control antidopatge amb garanties.

Primer de tot, Cabanes aclareix que negar-se a passar un control antidopatge és dopatge, de la mateix manera que també ho és, si van a fer-lo i no troben l'esportista durant tres vegades.

Posteriorment explica com és tot el protocol a seguir d'un control antidopatge, les obligacions del metge, de l'esportista, així com els drets. Es tracta d'un protocol molt exigent, per garantir la veracitat dels resultats.

Al final de la intervenció Cabanes comenta que, per desgràcia, hi ha metges que obrin la porta al dopatge i que d'altres, com ell, s'han de dedicar a tancar-les.

La carnitina, el bicarbonat sòdic, la creatina, la cafeïna o la insulina són exemples de substàncies amb «suposats» efectes positius per al rendiment esportiu

Rafael Suau Estrany és l'encarregat de dirigir aquesta xerrada sobre els mites existents entorn de l'activitat física i l'esport. Ens apimam més com més suam? L'esbraonament se soluciona amb aigua i sucre?

Hem de beure dos litres d'aigua cada dia? Els estiraments estàtics previs a les proves esportives ajuden al rendiment posterior? Són preguntes que el doctor s'encarrega de respondre.

D'una banda, la suor sols és la manera que té el cos de regular la temperatura (abaixar-la) durant l'activitat física. No és sinònim de consumir més quilocalories. D'altra banda, l'esbraonament necessita repòs, és un procés de reparació muscular on hi ha hagut petites ruptures fibril·lars. Pel que fa als litres d'aigua, és fals que s'hagin de beure dos litres d'aigua al dia. Hi ha molts aliments que ja contenen una concentració d'aigua alta que l'organisme també aprofita. S'ha de beure per la set que es té, no en excés. Finalment, el doctor aclareix que els estiraments estàtics, previs a l'activitat física, no està demostrat que aportin cap benefici.

Al final de la xerrada el doctor s'encarrega de fer una reflexió-crítica d'allò que la indústria alimentària qualifica de «natural». Moltíssims productes porten aquesta paraula, pervertint-la, ja que, de natural, en tenen el mínim i el que cerquen exclusivament és aprofitar-se de les connotacions positives del mot amb finalitats comercials.

A les 12 h Antonio Escribano Zafra, membre de la Comissió de Nutrició del COE i de la Unitat de Nutrició de l'RFEF, fa una xerrada en defensa de la importància d'una hidratació i d'una alimentació adequades entre els esportistes.

L'entrenament biològic, entès com els hàbits d'alimentació, d'hidratació, de descans i de vida, és el primer que s'ha d'«entrenar».

Després ja vendrà l'entrenament físic i, posteriorment, el tecnicotàctic. Però la base de la piràmide ha de ser el biològic; sinó, els altres tenen poc sentit.

Està demostrat que l'esportista augmenta el rendiment amb una alimentació adaptada a les necessitats.

D'una banda, els suplementes, com barretes energètiques o gels, s'han d'utilitzar com a complement, no per substituir el que no aconseguim amb l'alimentació normal. D'altra banda, un bon principi a seguir a l'hora de

prendre qualsevol substància és que la falta d'aquesta substància altera el rendiment, però l'excés no el millora.

Quan són les 13 h comença la taula rodona on, sobretot, participa el darrer ponent, Escribano. Destaca que no s'ha de pretendre variar la morfologia del ser humà i que tenim uns límits. Córrer 120 o 130 km és una barbaritat que porta el cos a límits que de vegades tenen conseqüències nefastes.

D'una banda, a nivell de nutrició, tothom hauria de tenir en compte la composició dels aliments, ja que ens hi va la vida. Una assignatura anual sobre aquest tema no seria un disbarat.

D'una altra banda, a nivell de controls antidopatge, Teo Cabanes comenta que n'hi hauria d'haver en concursos de places públiques, com bombers i/o policies, ja que s'hi han trobat casos, de dopatge. El que passa és que els controls són cars i l'Administració sempre n'ha estat reticent.

A les 13.30 h té lloc la cerimònia de lliurament dels premis del CONSELL DE MALLORCA a l'Esperit Esportiu 2016.

El presenta Teo Cabanes, que explica els objectius dels premis, que no són d'altres que valorar les entitats i/o les persones que ajuden a fomentar i a promocionar l'esport a les Illes Balears.

Els premiats són Antonio Diéguez Seguí, president del Consell Consultiu de les Illes Balears, Sebastiana Carbonell Hierro, periodista del diari *Última Hora*, i José

Martínez Serra, de l'associació de discapacitats de Sóller Estel 9. També es premia l'empresa Agroilla, com a entitat que dóna suport a l'esport balear.

Acte seguit, a les 13.40 h, Bartomeu Marí i Solivellas és l'encarregat de clausurar les jornades. Agraeix l'assistència dels presents, la feina de l'equip tècnic del Servei de Medicina de l'Esport i la cessió de l'espai de "Sa Nostra", on espera poder repetir l'experiència l'any que ve.

Aprofita per parlar de la temàtica de les jornades del 2017, «Traumatologia de l'esport».

ESTUDI D'HÀBITS ESPORTIUS DE LA POBLACIÓ ESCOLAR DE MALLORCA

- ▶ **Data:** 17 de maig de 2016
- ▶ **Lloc:** Sala de conferències del Museu del Calçat i de la Pell d'Inca

Programa

- 17.50 h** Acreditacions
- 18.00 h** Inauguració de la jornada
- 18.15 h** Ponència: Objectius, mètode, mostreig, procediment i resultats.
Ponent: **Llorenç Gayà Puigserver**,
psicòleg i màster en direcció esportiva
- 18.45 h** Ponència: Conclusins i línies de futur
Ponent: **Margalida Portells Sastre**,
directora insular d'Esports del Consell de Mallorca
- 19.15 h** Ponència: Presentació del proper estudi i de les característiques
Ponent: **Núria Borràs Aguiló**
tècnic esportiu comarcal
- 19.30 h** Col·loqui: Interpretació i moderació FAPA
Moderador: **Vicenç Rodrigo i Glòria Ferrer**,
representants de FAPA Mallorca

Desenvolupament:

Aquest estudi es va desenvolupar amb la recollida de 2.700 enquestes repartides entre els escolars mallorquins d'edats compreses entre els 6 i els 16 anys. La recollida d'informació es va fer entre els mesos de gener i de juny de 2015. Hi varen participar 99 centres escolars, entre públics i concertats, de manera voluntària. També es varen recollir enquestes destinades als pares i a les mares dels escolars participants i es va tenir informació de 2.460 famílies.

Aquesta jornada va tractar temes diversos:

- La realitat esportiva de la població escolar a Mallorca
- La realitat esportiva de les famílies
- Els motius d'inici de la pràctica esportiva
- Els motius de l'abandonament esportiu
- Les actituds negatives i positives
- La pràctica esportiva a l'esbarjo
- L'anàlisi dels espais (públics, privats, naturals...) de pràctica esportiva
- Les línies de feina de futur de la Direcció Insular d'Esports en funció dels resultats obtinguts

El vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, Francesc Miralles Mascaró, i el batle de l'Ajuntament d'Inca, Virgilio Moreno Sarrió, són els encarregats d'inaugurar la jornada. Francesc Miralles Mascaró comenta que a la jornada es farà un repàs exhaustiu de l'Estudi d'hàbits esportius de la població escolar de Mallorca i, a partir d'aquest estudi, es podran treure conclusions per marcar les línies de futur de la Direcció Insular d'Esports.

Virgilio Moreno Sarrió agraeix al Consell de Mallorca que s'hagi triat Inca com a seu per fer aquesta jornada de formació i dona la benvinguda a tots els participants. Núria Borràs, tècnica de la DIE, passa a presentar la primera ponència.

Llorenç Gayà Puigserver fou el primer ponent en fer cinc cèntims dels objectius, del mètode, del mostreig, del procediment i dels resultats de l'«Estudi d'hàbits esportius de la població escolar de Mallorca».

1. Contextualització de l'estudi

És el primer estudi de la DIE amb un mostreig tan gran, un estudi pioner a Mallorca, que vol obrir pas en aquest camp i que té com a objectiu principal fer una radiografia de l'esport escolar a Mallorca i poder adaptar els programes a la realitat de l'illa. L'estudi es justifica per la importància de la pràctica esportiva en la reducció del risc de patir malalties com: cardiopaties coronàries, accidents cerebrovasculars, diabetis tipus II, hipertensió, càncer de còlon, càncer de mama, depressió...

2. Factors que incideixen

Hi ha factors varis que incideixen en la pràctica esportiva dels infants, entre aquests els més importants són:

- Pràctica esportiva dels pares
- Pràctica esportiva dels amics
- Oferta esportiva en el municipi o comarca
- Nivell econòmic de la família
- Esports fets en el passat
- Altres activitats no esportives

3. Mètode

La unitat que s'ha analitzat són les persones escolaritzades a Mallorca que tenen entre 6 i 16 anys; així mateix, s'ha tingut en compte la família dels escolars. Els participants són els escolars de Mallorca. Són infants i famílies que han participat en l'estudi de forma voluntària. D'aquesta forma, podem entendre la diferència entre la participació dels escolars i la participació de les famílies.

L'àmbit geogràfic de l'anàlisi és tot el territori de Mallorca, mentre que l'àmbit poblacional es limita a la població escolaritzada de Mallorca que té entre 6 i 16 anys. A causa de les variables presents en l'anàlisi també s'han tingut en compte els familiars dels escolars.

El concepte de comarca que surt als qüestionaris és important, donat l'interès de la DIE per conèixer la realitat esportiva de cada una de les comarques, s'agafa de cada comarca el municipi de residència, com una variable classificatòria i es classifica cada un dels municipis en comarques diferents, d'aquesta manera tenim un resultat més ajustat a les diferents parts de Mallorca.

En aquest estudi s'ha emprat un qüestionari d'elaboració pròpia. És un qüestionari ampli, que consta de dues parts: la primera destinada a l'infant i que ell mateix contesta; mentre que la segona part va adreçada als pares, a les mares o als tutors de l'infant. D'una banda, el qüestionari destinat als infants està format per tres grans blocs temàtics: esport, temps d'oci i programes de la DIE. D'una altra banda, el qüestionari dirigit als familiars està dividit en quatre blocs: dades personals, programes DIE, esport i temps d'oci.

4. Participació

Hi han participat un total de 8 comarques, 50 municipis (excepte Escorca i Deia), 99 centres escolars, 2.707 escolars i 2.469 famílies, amb un marge de confiança del 95,5 %.

El tipus de mostreig que s'ha emprat per poder arribar a cada comarca i que representa la realitat de la mateixa s'ha dividit en tres etapes, amb estratificació de les unitats de la primera etapa; es considera cada una de les comarques de Mallorca una població independent. Les unitats de mostreig de cada etapa són les següents:

- Unitats de primera etapa: municipis que formen cada comarca
- Unitats de segona etapa: tipus d'escola
- Unitats de tercera etapa: infants escolaritzats

Dins cada comarca s'ha fet una estratificació de les unitats de primera i segona etapa i s'han respectat els criteris de proporcionalitat poblacional de cada una de les comarques.

5. Resultats

En aquest punt analitzarem els resultats a diferents preguntes fetes dins el qüestionari i així ens podrem fer una idea de la realitat esportiva en la població escolar de Mallorca.

a. Esport en edat escolar

Pel que fa a la participació en els diferents esports, s'ha de destacar que en el conjunt de Mallorca s'ha trobat que un 13,18 % no practica cap esport, un 54,48 % tan sols fa un esport i que un 32,34 % fa dos o més esports durant la setmana. Cal destacar que els infants, així com van creixent, es van especialitzant en un esport, en el cas dels nins encara és més accentuat.

b. Tipus d'esport

L'esport més practicat a les diferents comarques és el futbol (17 %), seguit de la natació (13 %), les activitats coreogràfiques (12 %) i el bàsquet (9 %).

Si ho analitzam per sexes, trobam que l'esport més practicat pels nins és el futbol (30,30 %), seguit a molta distància per la natació (10,97 %) i pel bàsquet (10,29 %). En canvi, pel que fa a les nines, la variabilitat és més gran, encara que hi destaquen els esports següents: activitats coreogràfiques (21,80 %), natació (14,55 %), gimnàstica (9,22 %) i bàsquet (8,7 %).

c. Hores de pràctica esportiva segons el curs

En l'anàlisi per edats podem veure que així com els escolars van creixent es van especialitzant en un esport i, a més, dediquen menys hores a la pràctica esportiva.

d. Hores de pràctica esportiva segon la comarca

L'anàlisi per comarques ens mostra que un cop més la comarca més activa és la de Ponent, mentre que la comarca on es fan menys hores d'esport a la setmana és la des Pla. Aquestes dades ens duen a pensar que a la comarca de Ponent existeix una oferta més variada d'activitats esportives, mentre que a la comarca des Pla la pràctica esportiva sembla més especialitzada.

e. Motiu d'inici i motiu de pràctica esportiva

Les dades mostren que el motiu principal d'inici de la pràctica esportiva és la família (46,26 %), seguit per la iniciativa pròpia (37,33 %). Pel que fa al motiu més argumentat per practicar esport, un 83 % contesten perquè passen gust de practicar-lo. Un altre motiu argumentat és per estar en forma, que només arriba al 9,97 %, i com a dada curiosa cal comentar que només un 0,9 % fa esport per arribar a ser un esportista professional.

Tan sols hi ha un 10,27 % dels escolars que manifesten que no volen practicar cap esport en el futur

f. Esport en el passat i motiu d'abandonament

La majoria dels escolars reconeix que en algun moment de la vida han practicat algun esport, tan sols un 8,64 % no ha fet mai cap esport. Un dels esports més abandonats és la natació, fet que ens fa pensar que la major part de les persones que el practiquen no ho fan per plaer, sinó pel fet d'aprendre a nedar, i que quan ja en saben l'abandonen.

El motiu principal d'abandonament és la falta de temps (34,38 %), el segon motiu és que no els agrada l'esport que fan (28,35 %). No obstant això, hem de dir que el 28,81 % dels escolars no han abandonat l'esport que practiquen.

També cal comentar que hi ha un 6,98 % d'infants que no fan esport per motius econòmics i un 5,04 % perquè no tenen oferta a la zona. Són dades no gaire significatives, però la DIE treballa amb el programa perquè aquests fets no siguin l'excusa per no practicar esport.

Tan sols hi ha un 10,27 % dels escolars que manifesten que no volen practicar cap esport en el futur, percentatge que coincideix bastant amb els infants que no fan esport (13,18 %), un percentatge que identifiquem com a d'infants inactius i que l'esport no els atreu.

g. Lloc de pràctica

El lloc més comú per practicar esport a Mallorca són instal·lacions públiques, clubs, instal·lacions privades, gimnasos, centres de fitnes...), l'escola no és dels llocs més comuns.

h. Actituds a l'esport

Una altra de les preocupacions principals que ha tingut la DIE i amb la qual està invertint molts recursos i programes de sensibilització és amb els valors que aporta l'esport. Amb aquest sentit es va preguntar a escolars i a familiars sobre les actituds que han presenciat en esdeveniments

esportius. Analitzant els resultats podem veure diferències entre el que perceben els infants i els pares. Els infants perceben les actituds positives en major ocasió que els pares (un 69,95 %, enfront d'un 53,94 % dels pares). De forma similar les actituds negatives les perceben en major percentatge els pares que els infants (42,53 % dels pares enfront del 26,91 % dels infants). El percentatge tant d'infants com de pares que no han vist cap d'aquestes actituds és similar (3,53 % en pares i 3,13 % en infants).

i. Activitats extres

Les activitats no esportives que els escolars practiquen més és jugar amb els videojocs (30,58 %), seguida de jocs diferents (22,31 %). El 18,52 % passen el temps mirant la televisió i, en canvi, fan activitats manuals o dediquen temps als idiomes en menor proporció (12,42 % i 15,67 % dels casos, respectivament). Pel que fa a l'evolució de les activitats extraescolars respecte de les edats dels escolars, podem observar que amb el temps els escolars es van especialitzant en un esport i deixen de fer tantes activitats.

j. Esports en vacances

La proporció d'infants que no practiquen esport el temps de vacances (8,15%) és menor que els que no en practiquen quan hi ha escola (13,18 %). L'activitat que augmenta més és sortir a fer voltes amb bicicleta (27,21 %), mentre que tan sols un 18,8 % fa el mateix esport de sempre. Cal destacar que els esports que se solen fer per vacances es fan a espais naturals i en un context més desorganitzat o més lúdic (66,42 %).

k. Activitats durant el temps de pati

L'activitat més practicada en el temps de pati és l'activitat física esportiva (42,64 %) i la segueix de prop seure i xerrar (37,93 %). En aquest cas existeix molta diferència entre sexes; un 48,38 % dels nins fan activitat física, mentre que les nines només en fan un 37,63 %. El contrari passa amb l'activitat de seure i xerrar; els nins representen un 31,40 % i les nines, un 44,67 %.

Per edats, es pot observar com l'activitat física esportiva va perdent protagonisme així com passen els cursos, mentre que l'activitat de seure i xerrar va agafant protagonisme.

La directora insular d'Esports del Consell de Mallorca, Margalida Portells Sastre, és l'encarregada de fer una síntesi de l'estudi i marcar les línies

principals de futur, relacionant aquestes amb els programes que duu a terme la DIE.

- A Mallorca, un 13,18 % dels infants en edat escolar no fa cap esport. La línia de futur a seguir és oferir un ventall ampli d'activitat esportiva.
- Els infants a Mallorca practiquen diversitat d'esports en edats primerenques, abans d'escollir-ne un i especialitzar-se. La línia de futur és seguir amb el programes de la DIE de promoció esportiva.
- En un 46 % dels casos la família és la motivació principal d'iniciació d'un esport i en un 67 % les hores de pràctica esportiva dels fills estan lligades directament a les hores que hi dediquen els pares. La línia de futur són els programes com «Esport per a tothom», on famílies poden compartir activitats físiques i esports.
- Un 83 % practiquen esport perquè els agrada i només un 0,9 % ho fa per arribar a ser professional. La línia de futur és fer feina des de la base.
- Un 34 % dels infants i joves abandonen la pràctica esportiva per falta de temps. La línia de futur a seguir és informar les famílies dels beneficis i dels valors que implica aquesta pràctica.
- El lloc més comú per fer pràctica esportiva a Mallorca són les instal·lacions esportives, en un 62 %; a Mallorca només un 6 % fa esport a l'aire lliure. La línia de futur és la promoció d'esports intrínsecs, com poden ser esports de muntanya o esports de platja i/o mar.
- Un 70 % dels infants perceben actituds positives relacionades amb la pràctica esportiva, mentre que aquest percentatge baixa fins al 54 % en els pares. La línia de futur a seguir és continuar apostant per programes de valors que facin reflexionar tots els actors que formen part del sistema esportiu (practicants, personal tècnic, directives, pares i mares...).
- L'activitat que més es practica al pati és esportiva, un 42 % de mitjana, i encara més accentuada en el cas del gènere masculí. La línia de futur és el treball cap a la igualtat. La DIE ofereix un curs al CEP per donar eines al professorat per dinamitzar els patis, treballant la igualtat. També trobam una unitat didàctica dins el programa «Suma't» on es treballen els jocs de pati.

Núria Borràs Aguiló, tècnica d'Esports de la Direcció Insular d'Esports, és l'encarregada de presentar el proper estudi en el qual està treballant la DIE.

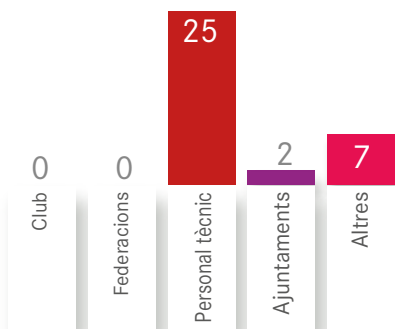
El títol del proper estudi és «Anàlisi de l'assignatura d'educació física», en aquest estudi es farà una recopilació de dades, per obtenir la informació següent:

- Dades sociodemogràfiques
- Formació del professorat
- Pràctica esportiva del professorat
- Contingut i hores dedicades a l'assignatura
- Metodologia de l'ensenyament
- Sistema d'avaluació
- Característiques de l'escola
- Participació en programes de la DIE

Vicenç Rodrigo, actuant com a president de FAPA Mallorca, i Glòria Ferrer, com a vocal de FAPA Mallorca, són els encarregats de moderar el col·loqui que conclourà aquesta jornada. La FAPA és la Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes.

Glòria Ferrer comença l'exposició agraint l'esforç del Consell de Mallorca per implementar els programes esportius dirigits als escolars, insisteix en la idea del consum de l'oci saludable i l'esport és un exemple d'aquest tipus d'oci. Reivindica que els programes arribin a més centres

Clubs	0
Federacions	0
Personal tècnic	25
Ajuntaments	2
Altres	7
TOTAL	34

públics, segons la seva visió se'n beneficien més els concertats, també reivindica a partir de les dades de l'estudi un major treball cap a la coeducació, perquè nins i nines puguin practicar tots els esports en igualtat de condicions. També comenta que queda molt de camí a recórrer en el tema dels valors, hi ha una gran feina a fer amb els pares, mares, personal tècnic, espectadors, jugadors... Per acabar, comenta que li ha agradat molt el programa «Esport per a tothom» i mostra interès a conèixer més profundament aquest programa.

Vicenç Rodrigo incideix en el tema dels valors, com ha comentat abans Glòria, hi ha una gran feina a fer amb tots els implicats del sistema esportiu i que els programes de la DIE poden ser molt positius per conscienciar els diferents col·lectius. Considera que les AMIPA són claus, perquè els infants arribin a practicar esport; les famílies han de conèixer i creure en aquests programes, ja que s'estan invertint molts de diners públics i s'han de justificar. Des de la FAPA estan disposats a participar en el disseny dels programes, no només a ser un subjecte passiu.

Una vegada Glòria Ferrer i Vicenç Rodrigo han exposat el seu punt de vista de l'estudi presentat i de les conclusions obtingudes, es dóna un torn de paraules, perquè es puguin formular preguntes o, simplement, es pugui exposar l'opinió.

El torn de paraules resulta molt animat i diferent personal tècnic fa aportacions. La discussió gira sobre el tema dels valors i l'esport. Tots són conscients de la importància de treballar valors i, tal com mostren els resultats comentats, de fer un treball de coeducació molt important. També es comenta l'abandonament a ESO de la pràctica esportiva, moltes vegades per la gran càrrega lectiva que suposen aquests cursos. La conscienciació dels pares és bàsica, perquè no castiguin els fills a no fer esport, hi ha altres mesures a prendre i privar de fer esport mai no ha de ser una d'aquestes. Es fa una crítica constructiva al tercer sector (clubs i federacions), aquestes associacions són les que inculquen una sèrie de valors als infants, per tant, hauria de fer-se un treball transversal des de les escoles cap als clubs i a l'inrevés. Les federacions han de jugar un paper més decisiu i fomentar més el joc net i l'educació en valors. Per acabar, remarquen la importància de la comunicació i la influència de les xarxes socials sobre els implicats en el sistema esportiu, proposen que el Consell de Mallorca, com a entitat transversal, creï una plataforma de comunicació.

La cloenda de la jornada és a càrrec de Margalida Portell Sastre, directora insular d'Esports del Consell de Mallorca. Després de la intensitat del debat final dóna les gràcies a tots els qui han intervingut i participat en la jornada, siguin ponents o personal tècnic, i comenta que ha pres bona nota de tot el que s'ha proposat.

I JORNADA SOBRE TURISME ACTIU

► **Data:** 13 d'octubre de 2016

► **Lloc:** Hotel Iberostar Playa de Muro

Programa

17.30 h Acreditacions i inauguració de la jornada

17.35 h Vídeo promocional

17.40 h Presentació del Catàleg de serveis de la Direcció insular d'Esports del Consell de Mallorca

Ponent: **Miquel Roca Jaume,**
cap de servei d'Esport base

17.45 h Exposició d'empreses de Turisme actiu a Mallorca

Moderador: **Raúl Benito,**
representant del COLEF

19.15 h Col·loqui i conclusions

19.50 h Cloenda

Desenvolupament:

El passat 13 d'octubre, el Departament de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca va organitzar la Primera Jornada sobre Turisme Actiu a Mallorca, a l'hotel Iberostar-Platja de Muro. En total, deu empreses mallorquines del sector hi varen prendre part, mostraren la seva activitat, compartiren inquietuds i problemes en l'activitat diària davant dels responsables de les administracions més properes: ajuntaments i Consell.

A continuació detallarem el programa que es va dur a terme durant la jornada.

Margalida Portells Sastre, directora insular d'Esports, és l'encarregada d'inaugurar la jornada. Excusa l'absència del vicepresident primer i conseller executiu de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, Francesc Miralles, que per motius d'agenda no ha pogut inaugurar les jornades.

La directora insular agraeix la presència de regidories, batlies i empreses assistents i desitja que sigui una jornada ben profitosa per a ambdues parts. Recorda que la funció d'aquesta jornada no és altra que informar les administracions de les empreses que promocionen activitats de turisme actiu.

Després de les paraules de Margalida Portells, es mostra un vídeo promocional dels programes que ofereix el Consell de Mallorca a través de la Direcció Insular d'Esports.

Miquel Roca i Jaume, cap de servei d'Esport Base, és l'encarregat de presentar el catàleg de serveis de la Direcció Insular d'Esports. Presenta els quatre grans programes que s'ofereixen des del Consell i com les administracions locals poden aprofitar-los.

Els programes són els següents:

- «Suma't», que va dirigit sobretot a escoles, ja que són activitats a fer en horari lectiu, on el Consell s'apropa a les escoles.
- «Jocs esportius escolars», es duu a terme fora de l'horari escolar i va dirigit a esportistes no federats.
- «Esport escolar federat», consisteix en subvencions i en ajudes a clubs esportius tenint en compte la participació en esports federats. El programa també ofereix trofeus, ambulàncies i medalles per organitzar esdeveniments.

- «Esport per a tothom», programa dirigit a persones de qualsevol edat, amb l'objectiu de fomentar la pràctica esportiva entre la societat.

A continuació, Roca mostra com han anat la darrera convocatòria de subvencions del Consell en matèria esportiva. És vera que una part dels municipis de Mallorca se'n beneficia, però una altra part important, no. Encara hi ha bastants municipis de Mallorca que no aprofiten cap de les ajudes del Consell i això repercuteix negativament entre els infants, ja que són els grans perjudicats. Moltes vegades es desaprofiten a causa del desconeixement, per això és important que batlia, regidoria i personal dels clubs esportius estiguin ben informats de les possibilitats que hi ha.

Quan falten quinze minuts per a les 18 h, és el torn de les empreses de Turisme Actiu. El moderador dóna pas a cada una d'aquestes i durant deu minuts un o dos representats expliquen en què consisteix l'activitat, els punts forts, els tipus de clients que capten, etc.

Les deu empreses que intervenen són les següents:

1) ESPORTS 85-VIATGES SIRDAR

Empresa amb més de 25 anys d'experiència en el món de les activitats esportives i de lleure a Mallorca. Actualment també actua com a agència de viatges, per poder dur a terme estades d'aventura a altres territoris, com per exemple a Catalunya.

2) ILLES BALEARS BALLONING

Empresa que ofereix vols amb globus aerostàtic per a tot tipus de públic. Els clients agraeixen l'experiència d'aquests tipus de pràctiques. Ofereix vols, tant pel centre de l'illa com per la costa.

3) JUNGLE PARC

Jungle Parc són dos parcs d'aventura on els participants poden gaudir d'increïbles recorreguts acrobàtics forestals, de manera segura. Tirolina, ponts de fusta, etc. són a disposició del client.

4) KARAKORUM ADVENTURE

Una empresa petita que ofereix un coneixement ampli de l'illa, un tracte proper, flexibilitat horària i exclusivitat en el producte. Les rutes que ofereix poden ser de senderisme, BTT, escalada, caiac, etc.

5) MALLORCA BALLONS

Aquesta empresa de vols amb globus fou pionera a Espanya a l'hora d'oferir vols amb passatgers i pot dur a terme viatges de fins a 80 persones. Ofereix el servei a tot tipus de client.

6) ESCOLA DE VOL DE LLEVANT

«Ens agrada més volar que caminar». Amb aquesta frase es presenta l'empresa que ofereix vols amb parapent i paramotor. És la primera i única escola de paramotor a Balears autoritzada per la Federació Balear d'Esports de Muntanya.

7) OUTDOOR ADVENTURE SPORTS

Empresa petita de serveis esportius en general: senderisme, barranquisme, escalada, espeleologia, cicloturisme, tirolines, multiaventura, *coastering*, etc.

8) RUFUGI DE MUNTANYA

Tenda destinada a la venda d'articles de muntanya. Tant roba com calçat adequats per als més aventurers es poden trobar en aquest punt de referència ubicat al centre de Palma.

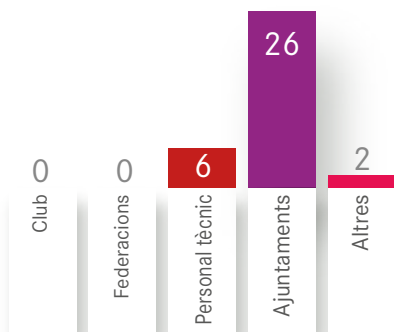
9) ROCK & WATER

Empresa dedicada a l'organització d'activitats relacionades amb l'escalada i el mar. Psicobloc, escalada, rutes per coves, etc. són alguns dels serveis que ofereixen, tant a grups com a particulars.

10) SPORTSMALLORCA.COM

Empresa de serveis esportius dedicada sobretot a organitzar esdeveniments, activitats extraescolars i acampades.

Clubs	0
Federacions	0
Personal tècnic	6
Ajuntaments	26
Altres	2
TOTAL	34

A les 19.15 h, Thais Villalonga, en representació d'IB Activa, presenta l'associació i dirigeix el col·loqui. IB ACTIVA és una associació sense ànim de lucre que capta com a socis empreses del sector, amb l'objectiu de sumar esforços, agrupar professionals del sector i poder tenir activitat de cap a cap d'any, tenir més pes en el conjunt de les Illes Balears i professionalitzar al màxim els serveis i les activitats que ofereixen.

D'una banda, comenta que en altres comunitats autònomes un 80 % dels clients d'empreses d'aquest sector són residents. Que aquí és un mercat a explotar i, per tant, una oportunitat.

D'una altra banda, també condueix el col·loqui i les conclusions Quico Cabrera, en representació de l'Associació de Tècnics i Guies de Muntanya de les Illes Balears. Aquest fa una petició a les administracions locals, perquè segueixin un mateix format a l'hora de senyalitzar les rutes per muntanya dels seus municipis. Actualment cada municipi adopta un criteri propi a l'hora de senyalitzar les rutes i això provoca un cert desconcert entre els senderistes.

Una altra demanada, a nivell de senyalització, que plantegen les empreses participants és que s'assenyalin els seus serveis i no només els hotels. També demanen facilitar al turista el contacte amb l'empresa i la senyalització pot ser de gran utilitat.

D'una altra banda, també hi ha problemes de competència deslleial, ja que existeixen titulacions, com pot ser la de guia de muntanya, però després hi ha una manca absoluta de control sobre les activitats dutes a terme a la muntanya per persones que no tenen aquesta titulació.

És necessari dur a terme una regulació professional en aquest sentit i compaginar la feina de clubs i de federacions amb entitats esportives privades. Organitzar l'esport i combatre l'intrusisme és clau per al futur del turisme actiu a les Illes.

Quan manquen 10 minuts per a les 20 hores, la directora insular d'Esports, Margalida Portells Sastre agraï l'assistència a empreses i a administracions locals i les anima a fer esdeveniments, aprofitant el ventall de possibilitats existents, sigui a través de la Direcció Insular o amb les empreses que acaben de mostrar-se.

Assistents a les jornades de l'Observatori Esportiu de Mallorca

► realitzades el 2016

1. Gestió esportiva en el tercer sector.

Realitzat el 14 d'abril a la FELIB

Total inscrits 76 persones

Inscrits titulació:

Entrenador amb títol fed. Nivell 1:	2
Entrenador amb títol fed. Nivell 2:	3
Entrenador amb títol fed. Nivell 3:	1
Llicenciat o grau E.F.:	31
Diplomat E.F. Tec. Animació i act. Fis. i esportives:	8
Cond. Act. Físiques Medi Natural	3
Altres:	28
TOTAL	76
Ponents	4

2. Estudi d'hàbits esportius de la població escolar de Mallorca.

Realitzat el 17 de maig de 2016 al Museu del Calçat a Inca

Inscrits titulació:

Entrenador amb títol fed. Nivell 1:	3
Entrenador amb títol fed. Nivell 3:	2
Llicenciat o grau E.F.:	17
Diplomat E.F. Tec. Animació i act. Fis. i esportives:	3
Regidors ajuntaments	2
Altres:	7
TOTAL	34
Ponents	1

Es va editar l'Estudi amb un quadernet A5 apaïsat de 56 pàgines, el Dipòsit Legal és PM 609-2016

3. Primera Jornada sobre Turisme Actiu.

Realitzat el 13 d'octubre de 2016 a l'hotel Iberostar de Muro

Entrenador amb títol fed. Nivell 1:	3
Entrenador amb títol fed. Nivell 3:	2
Llicenciat o grau E.F.:	17
Diplomat E.F. Tec. Animació i act. Fis. i esportives:	3
Regidors ajuntaments	2
Altres:	7
TOTAL	34
Ponents	1

Total inscrits **34 persones**

Total ponents **17 persones**

Empreses participants que feren de **ponents 10**

Inscrits titulació:

Regidors municipals:	26
Llicenciat o grau E.F.:	6
Altres:	2
TOTAL	34

Es va editar un llibret de la jornada A4 de 12 pàgines, el Dipòsit Legal és PM 1163-2016

Empreses i entitats col·laboradores

Les entitats i les empreses que varen col·laborar amb la Direcció Insular d'Esports, del Departament de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, varen ser les següents:

També cal destacar les empreses i les entitats que varen col·laborar amb aquesta institució:

